

Số -NQ/ĐU

Tam Lư, ngày tháng 02 năm 2026

NGHỊ QUYẾT
CỦA BAN CHẤP HÀNH ĐẢNG BỘ XÃ
Về bảo tồn các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể và
thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội
xã Tam Lư, giai đoạn năm 2026 - 2030

I. TÌNH HÌNH VÀ NGUYÊN NHÂN

Trong những năm qua, công tác bảo tồn, gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của các dân tộc trên địa bàn xã Tam Lư đã được cấp ủy Đảng, chính quyền quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo và đạt được những kết quả bước đầu. Nhận thức của cán bộ, đảng viên và Nhân dân về xây dựng đời sống văn hóa có chuyển biến tích cực; nhiều phong tục, tập quán tốt đẹp được duy trì, một số lễ hội truyền thống được quan tâm bảo tồn và tổ chức phù hợp với điều kiện thực tiễn của địa phương; ý thức chấp hành nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội của Nhân dân từng bước được nâng lên. Diện mạo nông thôn ngày càng khởi sắc; đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân được nâng lên; quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội và an ninh biên giới được giữ vững; khối đại đoàn kết toàn dân tộc được củng cố.

Tuy nhiên, việc bảo tồn các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể trên địa bàn xã chưa đồng bộ; một số giá trị văn hóa truyền thống, nhất là các loại hình văn hóa phi vật thể của đồng bào các dân tộc, có nguy cơ mai một, đặc biệt trong giới trẻ. Việc thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội ở một số bản, khu phố còn biểu hiện phô trương, hình thức, lãng phí, chưa thực sự phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội của địa phương; vẫn còn tình trạng tổ chức cưới, tang kéo dài, tốn kém, ảnh hưởng đến đời sống của Nhân dân. Công tác kiểm tra, giám sát việc tổ chức thực hiện ở một số nơi chưa thường xuyên, thiếu kiên quyết, chưa kịp thời phát hiện và chấn chỉnh những biểu hiện lệch chuẩn.

Nguyên nhân chủ yếu là do tác động của cơ chế thị trường, quá trình hội nhập và sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin làm thay đổi nhanh chóng lối sống, sinh hoạt của Nhân dân. Nhận thức, ý thức gìn giữ và phát huy giá trị văn hóa truyền thống của một bộ phận Nhân dân, nhất là thế hệ trẻ, còn hạn chế. Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, tuyên truyền của một số cấp ủy, tổ chức chưa thường xuyên, thiếu giải pháp đồng bộ; việc khai thác giá trị văn hóa truyền thống gắn với phát triển kinh tế - xã hội, du lịch cộng đồng còn hạn chế.

II. QUAN ĐIỂM, MỤC TIÊU

1. Quan điểm

- Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa là nhiệm vụ thường xuyên, lâu dài của cả hệ thống chính trị và toàn xã hội, đặt dưới sự lãnh đạo trực tiếp, toàn diện của cấp ủy Đảng.

- Kết hợp hài hòa giữa giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống với tiếp thu có chọn lọc các giá trị văn hóa tiên bộ; giữa bảo tồn văn hóa với phát triển kinh tế – xã hội và nâng cao đời sống Nhân dân, bảo đảm phù hợp với điều kiện thực tiễn, đặc điểm văn hóa, kinh tế - xã hội của địa phương.

- Phát huy vai trò chủ thể của Nhân dân; lấy gia đình, dòng họ và cộng đồng dân cư làm nền tảng trong thực hành, truyền dạy và lan tỏa các giá trị văn hóa.

2. Mục tiêu

2.1. Mục tiêu chung

Bảo tồn, gìn giữ và phát huy các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể tiêu biểu của các dân tộc trên địa bàn xã Tam Lu; xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh, tiên bộ; thực hiện nghiêm nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; từng bước khắc phục các hủ tục lạc hậu, các biểu hiện hình thức, lãng phí; góp phần nâng cao đời sống tinh thần của Nhân dân, củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ vững ổn định chính trị - xã hội, bảo đảm quốc phòng - an ninh, tạo nền tảng tinh thần vững chắc phục vụ phát triển kinh tế - xã hội bền vững của xã Tam Lu trong giai đoạn 2026 - 2030.

2.2. Mục tiêu cụ thể

- 100% cấp ủy, chi bộ trực thuộc tổ chức quán triệt, học tập Nghị quyết; đưa nội dung bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa và thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội vào nghị quyết, chương trình công tác hằng năm; xác định rõ trách nhiệm của cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền và người đứng đầu trong lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện.

- 100% cán bộ, đảng viên đăng ký cam kết thực hiện nếp sống văn minh; cán bộ, đảng viên, nhất là Bí thư chi bộ, Trưởng bản, khu phố gương mẫu đi đầu trong tổ chức thực hiện và vận động gia đình, dòng họ chấp hành nghiêm.

- 100% bản, khu phố xây dựng và thực hiện có hiệu quả quy ước, hương ước về xây dựng đời sống văn hóa và thực hiện nếp sống văn minh; thường xuyên rà soát, bổ sung, điều chỉnh phù hợp với tình hình thực tiễn.

- Hằng năm, trên 85% hộ gia đình đạt danh hiệu “Gia đình văn hóa”.

- Tỷ lệ người dân tham gia các phong trào, hoạt động văn hóa - xã hội ở bản, khu phố ngày càng tăng; đời sống tinh thần của Nhân dân được cải thiện rõ rệt.

- Hoàn thành việc rà soát, thống kê, lập danh mục các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể tiêu biểu trên địa bàn xã trong giai đoạn 2026 - 2027.

- Phân đầu 02 loại hình văn hóa phi vật thể tiêu biểu của đồng bào các dân tộc trên địa bàn (nghề dệt thổ cẩm, nghề thủ công...) được phục dựng, bảo tồn và duy trì sinh hoạt thường xuyên, ưu tiên các loại hình có nguy cơ mai một.

- Phân đầu đến năm 2030, mỗi bản, khu phố duy trì ít nhất 01 hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng hoặc câu lạc bộ văn hóa - văn nghệ quần chúng nhằm truyền dạy, gìn giữ và lan tỏa các giá trị văn hóa truyền thống cho thế hệ trẻ.

- 100% đám cưới, đám tang và lễ hội trên địa bàn được tổ chức theo hướng văn minh, tiết kiệm, phù hợp với thuần phong mỹ tục và quy định của pháp luật.

- Giảm rõ rệt các hủ tục lạc hậu; khắc phục phô trương, lãng phí, mê tín dị đoan; thực hiện nếp sống văn minh, tiết kiệm trong việc cưới, việc tang và sinh hoạt cộng đồng; phấn đấu đến năm 2030 cơ bản xóa bỏ các tập quán không còn phù hợp với đời sống văn hóa mới.

- Lòng ghép nội dung bảo tồn, phát huy giá trị văn hóa truyền thống với xây dựng nông thôn mới; hằng năm xây dựng ít nhất 01 mô hình hoặc hoạt động gắn văn hóa với phát triển sinh kế cộng đồng, có sự tham gia trực tiếp của Nhân dân.

- Tăng cường công tác vệ sinh môi trường, xây dựng đường làng ngõ xóm xanh - sạch - đẹp, tạo chuyển biến rõ nét về nếp sống, sinh hoạt của Nhân dân; phấn đấu 100% bản, khu phố duy trì tổng vệ sinh hàng tuần, xây dựng tuyến đường sáng - xanh - sạch - đẹp; trên 90% hộ gia đình giữ gìn vệ sinh, nhà cửa gọn gàng, không xả rác bừa bãi; 100% cơ quan, trường học, nhà văn hóa bản, khu phố bảo đảm vệ sinh, cảnh quan sạch đẹp.

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng, quản lý của chính quyền

Cấp ủy Đảng, chính quyền xã xác định công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa và thực hiện nếp sống văn minh là nhiệm vụ chính trị quan trọng, thường xuyên; đưa nội dung này vào nghị quyết, chương trình, kế hoạch công tác hằng năm và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Phát huy vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, cơ quan, đơn vị trong tổ chức thực hiện Nghị quyết; lấy kết quả thực hiện làm tiêu chí quan trọng để đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ của tập thể, cá nhân hằng năm.

Tăng cường kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện ở các chi bộ, thôn, bản; kịp thời chấn chỉnh những biểu hiện hình thức, thiếu nghiêm túc; biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân thực hiện tốt, phê bình, nhắc nhở các trường hợp vi phạm.

2. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức

Đổi mới nội dung, phương thức tuyên truyền theo hướng thiết thực, dễ hiểu, phù hợp với đặc điểm vùng đồng bào dân tộc thiểu số; tập trung làm rõ ý nghĩa, giá trị của việc bảo tồn văn hóa truyền thống và thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội.

Phát huy hiệu quả các hình thức tuyên truyền thông qua sinh hoạt chi bộ, họp thôn, bản, hội nghị Nhân dân, hệ thống truyền thanh cơ sở, các hoạt động văn hóa - văn nghệ, thể thao quần chúng; lồng ghép với các phong trào thi đua, cuộc vận động ở cơ sở.

Chú trọng nêu gương cán bộ, đảng viên, người có uy tín trong cộng đồng; kịp thời phát hiện, biểu dương, nhân rộng các mô hình, cách làm hiệu quả, các điển hình tiên tiến trong bảo tồn văn hóa và thực hiện nếp sống văn minh.

3. Bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể

Tổ chức rà soát, thống kê, lập danh mục các di sản văn hóa vật thể, phi vật thể tiêu biểu trên địa bàn xã; trên cơ sở đó xây dựng kế hoạch bảo tồn, phục dựng và phát huy phù hợp với điều kiện thực tiễn, tránh dàn trải, hình thức.

Quan tâm bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa phi vật thể như: tiếng nói, chữ viết, trang phục truyền thống, lễ hội, làn điệu dân ca, dân vũ, nghề thủ công truyền thống; khuyến khích duy trì các hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng, câu lạc bộ văn hóa - văn nghệ quần chúng ở thôn, bản.

Phát hiện, tôn vinh, hỗ trợ nghệ nhân, già làng, người có uy tín tham gia truyền dạy, gìn giữ các giá trị văn hóa dân tộc; khuyến khích sự tham gia của thế hệ trẻ trong việc học tập, kế thừa và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống.

4. Thực hiện nghiêm nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội

Tổ chức việc cưới, việc tang và lễ hội bảo đảm trang trọng, tiết kiệm, lành mạnh, phù hợp với thuần phong mỹ tục, điều kiện kinh tế của Nhân dân và quy định của pháp luật; từng bước xóa bỏ các hủ tục lạc hậu, mê tín dị đoan, các biểu hiện phô trương, lãng phí.

Phát huy vai trò gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, trong thực hiện và vận động gia đình, dòng họ, Nhân dân chấp hành nếp sống văn minh.

Thực hiện tốt vai trò tự quản của cộng đồng dân cư thông qua việc xây dựng, thực hiện và giám sát quy ước, hương ước ở thôn, bản; kịp thời nhắc nhở, phê bình các trường hợp vi phạm, đồng thời biểu dương những gia đình, dòng họ thực hiện tốt.

5. Gắn bảo tồn văn hóa với phát triển kinh tế - xã hội

Lồng ghép nội dung bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống với các chương trình, dự án phát triển kinh tế - xã hội, xây dựng nông thôn mới nâng cao, giảm nghèo bền vững; coi văn hóa là nguồn lực quan trọng thúc đẩy phát triển.

Từng bước khai thác các giá trị văn hóa đặc trưng của địa phương phục vụ phát triển du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm gắn với bảo vệ môi trường và giữ gìn bản sắc văn hóa; tạo sinh kế bền vững, góp phần nâng cao thu nhập và đời sống tinh thần của Nhân dân.

Khuyến khích các mô hình sản xuất, kinh doanh gắn với văn hóa truyền thống như nghề thủ công, sản phẩm đặc trưng địa phương; tạo điều kiện để người dân trực tiếp tham gia và hưởng lợi từ quá trình bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa.

6. Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội

Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tăng cường công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân tích cực tham gia bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống; thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội.

Gắn việc thực hiện Nghị quyết với các phong trào thi đua yêu nước, cuộc vận động “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư”, phong trào xây dựng nông thôn mới; xây dựng và nhân rộng các mô hình tự quản hiệu quả ở cơ sở.

Thực hiện tốt vai trò giám sát và phản biện xã hội đối với việc triển khai thực hiện Nghị quyết; kịp thời tổng hợp ý kiến, kiến nghị của Nhân dân, đề xuất cấp ủy, chính quyền các giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả thực hiện.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Thường vụ Đảng ủy: Lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện việc triển khai thực hiện Nghị quyết; phân công cụ thể các đồng chí Ủy viên Ban Thường vụ, Ban Chấp hành phụ trách theo dõi từng lĩnh vực, từng thôn, bản; định kỳ sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm.

2. HĐND, UBND xã: Cụ thể hóa Nghị quyết thành các chương trình, kế hoạch hằng năm và giai đoạn; bố trí, huy động các nguồn lực hợp pháp để tổ chức thực hiện; lồng ghép nội dung thực hiện Nghị quyết với các chương trình mục tiêu quốc gia, nhất là xây dựng nông thôn mới, giảm nghèo bền vững.

3. Ủy ban Kiểm tra Đảng ủy xã: Chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan tổ chức kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện Nghị quyết về bảo tồn các giá trị văn hóa vật thể, phi vật thể và thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội; kịp thời chấn chỉnh những hạn chế, thiếu sót; định kỳ tổng hợp, báo cáo Ban Thường vụ Đảng ủy theo quy định.

4. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội: Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động đoàn viên, hội viên và Nhân dân tích cực tham gia thực hiện Nghị quyết; phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội; kịp thời kiến nghị, đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả thực hiện.

5. Các tổ chức đảng: Có trách nhiệm quán triệt sâu sắc Nghị quyết đến cán bộ, đảng viên và Nhân dân; xây dựng kế hoạch hành động cụ thể, phù hợp với tình hình thực tiễn của từng thôn, bản; đưa nội dung thực hiện Nghị quyết vào tiêu chí đánh giá, xếp loại tổ chức đảng và đảng viên hằng năm.

Nghị quyết này là cơ sở quan trọng để cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân xã Tam Lư thống nhất hành động trong công tác bảo tồn, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống và thực hiện nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang và lễ hội giai đoạn 2026 - 2030./.

Nơi nhận:

- Các đồng chí UV BTV Đảng ủy,
- Các đồng chí Đảng ủy viên,
- Các cơ quan tham mưu, giúp việc Đảng ủy,
- MTTQ, các tổ chức CT - XH xã,
- Các phòng, đơn vị thuộc UBND xã,
- Các chi bộ cơ sở, chi bộ trực thuộc,
- Lưu VP Đảng ủy.

**T/M BAN CHẤP HÀNH
BÍ THƯ**

Chu Đình Trọng